

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

- Тема 5. Акредитація персоналу у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17024.
- Тема 6. Акредитація органів з інспектування у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO/IEC 17020.
- Тема 7. Акредитація медичних лабораторій у відповідності до вимог ДСТУ EN ISO 15189.

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні знати:

- положення нормативної бази щодо проведення оцінки відповідності;
- обов'язкові процедури та реєстраційні записи, що передбачені вимогами стандартів ISO ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17021-1;
- теоретичні аспекти проведення акредитації галузевих систем якості.

За результатами вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні уміти:

- визначати вимоги для процесів, необхідних для проведення процедури акредитації системи управління якістю підприємства;
- формулювати показники і критерії для оцінювання результативності процесів, а також вибрати відповідні методи для здійснення такого оцінювання;
- володіти технологіями оцінювання акредитованих органів;
- володіти технологіями оцінювання нотифікованих органів.

Висновки. Ми впевнені, що за умов постійного попиту на фахівців, обізнаних у питаннях проведення оцінки відповідності, роль дисципліни «Національна система акредитації України» у процесі підготовці майбутніх менеджерів з управління якістю, працівників контрольно-аналітичних і дослідних лабораторій, регуляторних органів важко переоцінити. На нашу думку, з часом потреба у таких компетенціях зростатиме значними темпами, як і увага до відповідних складових процесу підготовки кадрів.

АКАДЕМІЧНА АДАПТАЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Филимоненко В. П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

vpfylumenko@gmail.com

Вступ. З 1974 року, коли у Національному фармацевтичному університеті (НФаУ) було відкрито факультет іноземних громадян, щорічно значна кількість здобувачів вищої освіти представлена іноземцями. У 2020-2021 навчальному році у НФаУ навчалось більше 2,5 тисяч студентів з інших держав. Тому вивчення проблем адаптації іноземних здобувачів та пошук шляхів їх подолання задля можливості ефективного навчання й підвищення його якості є актуальним питанням.

Мета дослідження. Метою роботи було проаналізувати засоби академічної адаптації іноземних студентів у НФаУ.

Матеріали та методи. Пошук інформації та її аналіз.

Результати дослідження. Проблема адаптації здобувачів вищої освіти є актуальною для будь-яких студентів. Адже змінюється місце, методи та умови навчання, форми контролю знань, колектив та викладачі, досить часто міняється місце та умови проживання, при цьому у багатьох з'являється необхідність у самостійному обслуговуванні, а також самостійному плануванні часу та розподілі сил і навантажень без опіки батьків. А для іноземних здобувачів вищої освіти проблема адаптації є більш серйозною, оскільки включає додаткові аспекти. Це зміна кліматичних умов, часового поясу, а також кухня нової країни, кардинальні відмінності у системі навчання, інша мова, релігія, культура, звичаї та традиції, норми поведінки, етикет тощо. Адаптація іноземних здобувачів вищої освіти представлена різноманітними видами, які в реальності, переплітаючись, виступають окремими аспектами єдиного процесу. Однією з класифікацій видів адаптації є виокремлення чотирьох основних видів адаптації: фізіологічна; соціально-культурна; мовна; академічна.

Академічна адаптація, тобто адаптація до освітнього процесу, передбачає пристосування іноземних студентів насамперед до української системи освіти: нових вимог, які пов'язані зі змістом і обсягом навчального матеріалу, умов організації навчального процесу, методів і форм навчання, формуванням у студентів навичок самостійної навчальної та наукової роботи, системи контролю знань. Фактором, до якого найбільш важко адаптуватися, іноземні студенти вважають саме навчальний процес.

У вирішенні проблем академічної адаптації іноземних студентів у НФаУ беруть участь майже усі учасники навчального процесу: ректор і члени ректорату університету, проректор з міжнародних зв'язків, деканати підготовчого факультету та факультету з підготовки іноземних громадян, викладачі кафедр, куратори груп, члени студентської ради вузу. З метою забезпечення комфортних умов перебування таких студентів у іншому у багатьох аспектах середовищі, в перші тижні навчання за ними закріплюються викладачі та студенти-куратори, які допомагають студентам з зарубіжних країн вирішувати повсякденні проблеми.

У НФаУ на усіх перелічених рівнях застосовуються різноманітні методи, засоби та заходи, направлені на пришвидшення та полегшення академічної адаптації іноземців.

Перш за все, це створення атмосфери доброзичливості, щирості, поваги, толерантності, урахування особливостей менталітету та інших соціокультурних відмінностей з боку викладачів та співробітників університету, що дає можливість іноземцям якомога оптимальніше пристосуватися до нових умов. З цією метою та задля поглиблення полікультурної компетентності викладачів в нашому університеті створений курс підвищення кваліфікації «Специфіка підготовки іноземних здобувачів освіти».

По-друге, це максимальна проінформованість студентів про Україну взагалі, про структуру НФаУ та розташування корпусів й підрозділів у них, організацію та особливості проведення навчального процесу тощо. Крім того, деканати час від часу спілкуються також із батьками, інформуючи їх про адаптацію та успіхи їхньої дитини.

У нашому університеті представлена величезна кількість джерел інформації, починаючи з деканатів, кураторів курсів, кураторів груп, закінчуючи кожним окремим викладачем. Це як усне пояснення, інформування, обговорення, так і різноманітні друковані джерела, а також сайти університету, кафедри, веб-сторінка дистанційної форми навчання та електронний журнал, сторінки та групи у соцмережах. Викладачі на початку свого курсу презентують його (які види навчання, скільки/коли/де практичних/семінарських занять, лекцій, консультацій, які форми контролю, які і де знайти джерела інформації тощо) та на початку кожного заняття також інформують про питання, види робіт, розбаловку тощо. Крім того, використання спеціально підібраного матеріалу, що містить спрощену подачу інформації по дисципліні сприяє активній

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

роботі студентів і підвищенню їх мотивації до навчання, що, в свою чергу, полегшує процес адаптації і освоєння ними нового соціально-культурного середовища, нової системи освіти, пристосування до нових кліматичних і побутових умов.

Обов'язковим у НФаУ є забезпечення іноземних студентів навчальною літературою, доступом до бібліотеки, комп'ютерних класів, мережі Інтернет (безкоштовний Wi-fi) тощо.

Ще однією з найважливіших заporук оптимальної адаптації та, відповідно, успішності студентів-іноземців є володіння мовою (російською, українською чи англійською), на якій навчаються студенти. Тому дуже важливі заходи, націлені на досягання цієї мети – робота кафедр підготовчого факультету та мовних кафедр, позакласна робота кураторів. А також вивчення англійської мови на рівні не нижче B2 зі складанням міжнародних іспитів викладачами сприяє кращому спілкуванню, навчанню та, відповідно, адаптації англомовних студентів, і є обов'язковим в університеті.

Оптимальній академічній адаптації сприяє ефективне фізіологічне та соціально-культурне пристосування. Задля кращої фізіологічної та релігійної адаптації в столових та кафе НФаУ представлені страви азіатських та африканських країн, в гуртожитках виділені кімнати для молитов, у великі мусульманські свята (кінець Рамадану, Навруз тощо) студенти цього віросповідання звільняються від занять та отримують вітання.

Крім того, залучання студентів-іноземців до участі в різних університетських та позауніверситетських заходах (наукових, спортивних, інтелектуальних, творчих) полегшує також їхню академічну адаптацію. Студенти-іноземці беруть участь у роботі студентського наукового товариства та різних (університетських, українських, міжнародних) конференціях, семінарах, вебінарах тощо. Задля подолання соціокультурного, мовного та психологічного бар'єрів для іноземних здобувачів освіти організуються екскурсії університетом, містом, відвідування музеїв, виставок, театрів, зоопарку, кінотеатрів тощо. Багато студентів-іноземців з задоволенням залучаються до українських подій національного характеру: святкування дня незалежності України, дня народження Тараса Шевченка, дня вишиванки тощо.

Особлива увага у фармацевтичному університеті приділяється фізичній активності як потужному засобу відновлення психічних і фізичних сил іноземних студентів, що допомагає впоратися з проблемами соціальної, індивідуально-психологічної й академічної адаптації. Студенти-іноземці НФаУ досить активно займаються спортом та беруть участь в індивідуальних та групових змаганнях.

Висновки. Таким чином, підготовка іноземних студентів у Національному фармацевтичному університеті передбачає, окрім фахової підготовки, проведення спеціального комплексу заходів, спрямованих на всебічну, в тому числі академічну, адаптацію іноземних студентів, яке здійснюється в процесі аудиторних занять та цілеспрямованої виховної роботи.

ВПЛИВ МІКРОБІОЛОГІЇ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ФАРМАЦІЇ

Філімонова Н.І., Гейдеріх О.Г., Тіщенко І.Ю.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

microbiology@nuph.edu.ua

Вступ. Історія становлення сучасної фармації пов'язана не тільки з розвитком таких базових дисциплін як фармакологія, ботаніка, фармакогнозія, але й мікробіології. З давніх